

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 16.—P.
FÉL ÉVRE . . . 8.—P.
M. kir. postataktéképénz-
Mári csekkzámla 38990 sz.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

(A KORCSMÁROS* MELLÉKLETTEL)

A Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata és az Országos Vendéglős Egyesületnek hivatalos közlönye

**SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:**
BUDAPEST, VI., ARADI U. 11.
IV. EMELET 4. SZÁM. (LIFT.)
Teréz körútnál.

TELEFON: LIPÓT 912—58

LAPMEGJELENÉS:
MINDEN HÓ LÉN ÉS 15.ÉN.

A hirdetés díj másszintén 20 fillér
a első részre, a
második résznek a duplája.

A fogadás-, vendéglős-, korcsmáros- és kávéház-, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő szaklap

Popper Mór és Lipót rt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon
aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

JOEL

Budapest, V., Dorottya ucca 9.

Telefon: Aut. 823-03.

Alapított 1858.

Szállodai és éttermi fehéreneműek
Asztalneműek, kertibroszok, len- és pamutvásznak, törölruhák eredeti gyári áron

Saját termésű örökényi boraim

primák és olcsók.

Farkas Aladár, bortermelő

Budapest, IX. Ferenc körút 2. (bejárat a Ráday uccából)

TELEFON: AUT. 877-57.

Vegyen biztos hatású **Lucullus**
patkányirtó szárazkolbászt

húsból és olyan anyagokból van készítve, amely csak az
egeret és patkányt öli meg, emberre és más házi állatra
veszélytelen, mindentől el lehet helyezni. - Tömegesen irt.
1/4 kilo 2.50 pengő 1/2 kilo 4 pengő, 1 kilo 7 pengő.

Kapható **STANDARD-NÁL** Budapest, Kossuth Lajos ucca 17.
jótállással. Telefon: Aut. 867-35, 895-85

Saját érdekében

mindennemű bevásárlás előtt keresse
fel dűsan felszerelt

pincegazdasági szaküzletemet,

hol nagy gyári raktárt talál: borszi-
váltlyúk, borszűrők, sörapparátusok,
jégszekrények, gummibortömők fa- és
rézcsapok, űrmértekek, szűrőaszbeszt,
lopók, must- és borfokolók, perafa- és
fadugók, padló-pormentesítő-olaj, ká-
dárszerszámok és mindennemű pincé-
szeti felszerelésekből.

FÄRBER KÄRÖLY

Budapest, VIII., Rákóczi út 63.

(Keleti pályaudvar mellett.)

Telefon: József 441-24.

Árajánlattal díjmentesen szolgálok.
Ezen hirdetésre hivatkozók 5% ár-
engedményben részesülnek!

Messziről is **Önhöz tódul a vendég**, ha fényesen világítja helyiségét.

STANDARD petroleum-gázlámpa 1 liter közön-
séges petroleummal 14-20 óráig világít. —
300 gyertyafény 2 fillér 1 órára.

PHOEBUS
asztali lámpa.

Elismerő nyilatkozat:

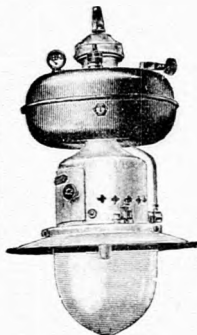
«A PHOEBUS-sal nagyon meg-
vagyok elégedve, készséggel fogom
azt kollégáim és vendégeim köré-
ben ajánlani és melléte agitációt
kifejtetni.»

Máv Pályavendéglő,
Harkány-fürdő
Zimmermann József, tulajdonos

**Fizetési
könnyítések,
részletek!**

Szavatolunk érte!

Füstös, huzatos helyiségben is tökéletesen működik.

300-500-800 gyertyafénnyel

nappali fényt áraszt!

Elismerő nyilatkozat:

«Vettem öntől 3 db nagyobb
STANDARD gázlámpát, me-
lyekkel várakozáson felel meg-
vagyok elégedve, gyönyörűen vilá-
gítanak - azokat minden kollé-
gámnak ajánlani fogom.»

Nóbl Ferenc, vendéglős
Tatabánya.

Vezerképviselő

ARDÓ JÓZSEF
műszaki nagykereskedés

Budapest, VI., Vilmos császár út 43.
Telefon: Aut. 216-34.

STANDARD
viharlámpa.

HENNEFELD R.-T.

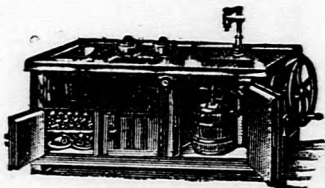
jégszekrénygyára

Budapest, VI., Gr. Zichy Jenő ucca 5.

Telefon: 114-29.

Szabadalmazott műköburkolatú jégszekrények

sörkimérőkészülékek,
sörszerelvények

Jégszekrények és sörkimérők javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Hacker és Társa

chinaezüst és alpakka árúk

Budapest, VII., Sip ucca 6. sz.

Telefon: József 354-55.

A világhírű RITTER késtisztítógépek

kizárólagos egyedélárúsítása Magyarország részére.

Vendéglős

csak

AEG. MIGNON

IRÓGÉPPEL

irhat szép étlapot!

AEG. UNIO

IRÓGÉPOSZTÁLYA

V., RUDOLF TÉR 5.

TELEFON: AUT. 112-77.

HEGEDŰ, DOBOK (kölesön is) TÁROGATÓ, CIMBALOM

és az összes hangszernek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.

Művészesen javít! Legjobb hangszereket készít! Árjegyzéket ingyen küld

Magyarórssy Gyula m. kir. szab. hangszergyára Bpest, VII., Rákóczi út 71.

„Patria“

Borkereskedelmi r.-t.

Bpest, VII., Péterffy Sándor u. 26.

Telefon: J. 306-34, és J. 442-03.

Központi borpince:

Budafok Petőfi út 9. szám.

Hexner József

Budapest, VI., Király ucca 25.

Kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

Szállít mindennemű alpacca és alpacczest felszerelési tárgyakat. — Evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása. Billiárdasztalok, golyók, dákók, dominók, éttermi márvány- és kartyaasztalok. — Sörkimérő-készülékek minden méretben, borkimérő asztallal, levegő vagy szénsavnyomásra is. Hitelesített vendéglői üvegárúk a legnagyobb választékban gyári áron. Ujraezüstözés és alpacczárók javítása jutányos áron. Kérjen árjegyzéket. Saját vagy megadott tervek szerint teljes szálloda-, étterem-, kávéház-, cukrászda- és kaszinóberendezések.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel

A könyv ára portmentesen küldve 10 pengő 60 fillér. Megrendelhető az összeg előzeies beküldésével lapunk kiadóhivatalában.

Ifj. Grünwald Mór

IV., Ferenc József rakpart 6.

Telefon: Aut, 843-39.

Üveg és porcellán

„Hattyu“ Gőzmosó

és

Fehérnemű Kölcsonzó Vállalat

Budapest, V., Korall ucca 10. szám

Új telefon: Lipót 990-73 és 993-76.

Szállít: Damaszt asztalneműeket, törölruhákat stb. éttermek, kávéházi üzemek részére. Mérsékelt kölcsöndíjak. Mosási munkálatokat legkíméletesebben végezzük.

DREHER

BAKSÖR

KREIBICH

szállodai, kávéházi és vendéglői összeszemélyzetek

elhelyező irodája

mely 30 év óta fennálló és úgy a főnök urak, mint az elhelyezett személyzet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: József 401-13.

Fenőkövek

Csiszolópörök. Filcek. Csiszolóvászna. Kőszőrűkövek és gépek. Zsírfolt- és rozsdaeltávolító gumik és sikálóanyagok

legjutányosabban csak

Fenyvesi Aladár szaküzletében

Budapest, VIII., József körút 66.

Telefonszám: József 325-65.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGÉSZ ÉVRE . . . 16.—P.
FÉL ÉVRE . . . 8.—P.

M. kir. postatakatékpénz-
lári csekkzámla 38990 sz.

A hirdelési díj mm.-ként 20 fillér
a előre fizetés.
Szávót közt ennek a duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

(„A KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL)

A Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata és az Országos Vendéglős Egyesületnek hivatalos közlönye

A fogadás-, vendéglős-, korcsmáros- és kávéspar, idegenforgalmi, borszárművelési és pincérérdekeket képviselő szaklap

**SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:**
BUDAPEST, VI., ARADI U. 11.
IV. EMELET 4. SZÁM. (LIFT.)
Terész körútnál.

TELEFON: LIPÓT 912—58

LAPMEGJELENÉS:
MINDEN HÓ LÉN ÉS 15.ÉN.

A kartelek

Irta: *Mészáros Győző*, a Budapesti Kávésok Ipartestületének elnöke.

A modern gazdasági élet egyik legjellegzetesebb alakulata a kartelek rendszere, mely minden behálózó csapjaival sokszorosán át- meg átszövi a termelés, ipar, a kereskedelem minden egyes fázisát.

Kétségtelen, hogy a kartelek létesítésének alap gondolata: az erők egyesítése, a termelés megszervezése, az adminisztráció egyszerűsítése helyes és józan dolog, főként akkor, ha a kartelek működésük folyamán nem tisztán saját anyagi érdekeiket, de az egész gazdasági életet szolgálják s üzletpolitikájukat nem tisztán a konjunktúra és üzleti lehetőségek kihasználására irányítják. Ez esetben a kartelszervezők gazdasági előnyeiket teljes mértékben ellensúlyozzák azok a károk s hátrányok, amelyeket a gazdasági élet kíméletlen kizsákmányolása okoz.

Nagyon messze menne, ha most a kartelek előnyeiről s hátrányairól részletes közgazdasági tanulmányt akarnánk írni. De megtették ezt nálunk jóval hivatottabbak s a világgazdaság egyik legaktuálisabb és legjobban firtatott kérdése: a kartelek és trustok szabályozásának ügye.

Tény az, hogy a mi gazdasági életünk is át van szöve kartelekkel, melyeknek egyoldalú politikáját súlyosan érezzük mindannyian.

Hogy csak a mi szorosabb értelemben vett érdekeltségünk körében szereplő karteleteket említsem, egymásután sorolom fel őket és szerepüket a mi iparunk szempontjából.

Az első, talán egyik leghatalmasabb kartel: a *cukorkartel*, amely nemcsak Magyarország cukortermelése felett uralkodik, de külföldi nexusainál fogva, minden importot lehetetlenné tesz és adózási rendszerünknel fogva, valóságos állami intézmény, mely a termelés, a cukorgyártás és forgalombahozatal minden fázisát kézben tartja és szabályozza. Arra való tekintettel, hogy a cukor eladási árába betudott kincstári részesedés az államkincstár bevételeinek tekintélyes tételét alkotja, nehéz lenne pontosan megállapítani azt, hogy mi az oka annak, hogy a hazai cukorárak minden környező állam áránál jóval nagyobbak, a cukorkartel ármegállapítása, vagy pedig a kincstári részesedés? Nem ismerjük a eu-

korgyártásnál tekintetbe jövő egyes kalkulációs tényezőket, de ha figyelembe vesszük, hogy a drágább termelési viszonyok — magasabb munkabérek — mellett dolgozó cseh és osztrák cukor jóval olcsóbb, teljes joggal tekinthetjük fel, hogy itt valami ninesen rendjén, valamilyen hiba van, melynek árát a fogyasztók fizetik meg.

Kevésbé közvetlenül érezzük meg a szeszkartel működését, amely a cukorkartellel együtt az állami bevételek egyik jelentős forrása és mint ilyen, állami ellenőrzés és patronátus alatt áll. A szeszkartel működése eredményezi az üzemeinkben használt szeszárúk drágaságát, ami természetesen a külföldi hasonló termékek versenyképességét fokozza.

A *gyufakartel* vagy újabban *gyufamonopóliumról* a közelmúltban igen sok szó esett. Kétségtelen, hogy nem tartozik céljai közé az árak leszállítása.

A *szikvízkartelről* nem egyszer esett szó a mi iparunk berkeiben. Nem elég, hogy ez a kartel az összes kis- és nagygyárakat érdekkörébe vonta és a mesterséges üdítővizek árát aránytalanul felhajtotta, de azt is meggátolni igyekezett, hogy a rajtuk kívül álló érdekeltségek saját szükségletükről maguk gondoskodjanak. Valóságos harcort folytattak a nemrégien kiadott *szikvízrendelet* kiadása körül, hogy rendeleti úton akadályoztassék meg a vendéglős s kávéházak szikvízgyártása. De tovább is mentek és a *szénsackartelnél* igyekeztek meggátolni azt, hogy ezek a vállalatok a szódagyártáshoz szükséges szénsavat megszerezhessék.

A magyar gazdasági élet egyik leg-súlyosabb és bennünket közvetlenül érintő kartelalakulata a *sörkartel*, amely hatalmas tőkeerejével a magyar élelmiszeri ipar tekintélyes részét kezében tartja. A bevédeltélem művészetét csaknem a tökéletességre fejlesztette és mondhatjuk, hogy a vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok jórésze nem más, mint a sörgyárak pénzbeszedője

és adófizetője. Elismerjük a magyar sörgyártás fejlettségét, elismerjük azt is, hogy Csonka-Magyarország fogyasztása — különösen a mai viszonyok mellett — nem képes felvenni a gyárak termelte mennyiségét, de mégsem látjuk helyesnek azt, hogy a megcsökkent fogyasztásra hársítsák mind-azt a terhet, amelyet csak egy nagymennyiségű, a külföldre is exportálható termelés bírhat meg.

Hosszú sorát említhetném a különböző ránk nézve kisebb-nagyobb jelentőségű kartelalakulatnak, de utoljára hagytam azt, mely bennünket legközvetlenebbül érint: a *tejkartel*.

A tejkartel különös ismertetőjele, hogy annak létezését minden tagja lehetőleg tagadja, pedig ahogy a tények mutatják, megvan és működik. A tejkartel voltaképp két irányú, egyrészt a termelőkkel szemben minél olcsóbb árakat igyekezik elérni, másrészt a fogyasztókkal szemben, aiktől természetesen minél magasabb árakat kér. A tejkartel tehát nem termel, hanem lényegében közvetít. Meg kell állapítanunk, hogy az összes kartelalakulatok között a legridegebb üzletpolitikát a tejkartel folytatja, mert hiszen nemcsak vesz és elad, de egyben saját vevőinek versenytársa, amely helyzeti előnyénél fogva azon üzletfeleinek versenytársa, akik tőle vásárolnak.

Szinte mosolyognunk kellett, amikor a kartel egyik vezetőfőfia t.c.melői érdekek védelmében és azok exponensként járt el egy másik ilyen alakulat ellen.

Sokat írnak és beszélnek arról, hogy drágaság van. Ez igaz is, de ha a drágaság okait kutatjuk, rá kell jönnünk arra, hogy a megnehezedett gazdasági életbe olyan tényezők kapcsolódtak bele, amelyek diktatórikusan szólnak bele az árak alakulásába.

A sokszor felpanaszolt különböző adónemek összegei, a kartelek fix árai minden kalkulációt lehetetlenné tesznek és az iparúzó nem tehet mást, mint ezt a minden oldalról ránehezédő nyomást tovább adja — ha van kinek!

REISZMAN GÉZA

BORNAGYKERESKEDŐ KITŰNŐ HORDÓS ÉS PALACKBORAI

VÁC

Postatakatékpénztári számla: 19665

Sürgőnycim: REISZMAN BORNAGYKERESKEDŐ

Telefon: 64.

Új tanonciskolai rendelet

A kultuszminiszter a kereskedelem-ügyi miniszterrel egyetértően rendeletet adott ki a tanonciskolák szervezéséről. A munkaadó a rendelet szerint tanoncaát a tanidő alatt köteles az iskola pontos látogatására szorítani, a beiratkozásra megállapított időben beírni. A munkaadó azt a tanoncaát, akit az iskolai év megkezdése után fogadott fel, köteles szintén három napon belül megfelelő tanonciskolai intézetbe beírni és a negyedik naptól kezdve a tanoncaát a próbaidő tartama alatt is iskolába járni. Ha a tanone munkadónál lakik, az iskola látogatásáért a munkaadó felelős, ha a tanone kellő ellenőrzésben mulasztás terheli. A tanone a tanonciskolát, korára való tekintet nélkül, egész év alatt pontosan látogatni köteles, teljeskorúságukat elért tanonca a tanonciskola látogatása alól teljesen felmentendők. A közép- vagy polgári iskola III. IV. osztályát végezettek a tanonciskola második, az V., VI. osztályát végezettek a tanonciskola harmadik, az ennél nagyobb iskolai előképzettségiüket pedig közvetlenül a továbbképző osztályba kell sorozni. Azok a 18 évesnél idősebb tanoncaok, akik az előzetes előképzettséget bizonyítvánnyal igazolni nem tudják, azonban sok tekintetben elárulják azt, hogy az alsóbb osztályokban tanított ismeretekkel tisztában vannak, abból a célból, hogy a tanonciskoláknak közvetlenül magasabb osztá-

lyába legyenek sorozhatók, a tantestület előtt felvételi vizsgát kell tenniük.

Senkit azon a címen, hogy a tanév közben lett tanonca, vagy későn iratkozott be, az iskola látogatásától felmenteni nem lehet.

A tanone a megállapított tanítási órákon pontosan megjelenni és értesítő-könyvecskáját, valamint tan- és egyéb eszközeit magával hozni köteles. Amennyiben a tanone a tanórán nem jelenne meg, úgy ezt a munkaadójától hozott bizonyítvánnyal igazolni köteles. Mulasztás igazolásául szolgálhatnak a tanone betegsége, a tanone vagy munkaadó családja körében előfordult haláleset. Itt jegyezzük meg, hogy sürgős teendők végzése a mulasztott órák igazolásául nem szolgálhat, azonban kivételes esetekben a tanító ezen a címen előzetes kérelem alapján a tanoncaát az iskola látogatása alól felmentheti; három napra terjedő órákra az igazgató, egy hétre terjedő órákra az igazgató javaslatára a felügyelőbizottság adhat felmentést.

Mulasztászámba megy a tanonca a tanórákon elkésve való megjelenése is. A tanonciskolákban 10 hónapig tanítanak s a tanítási idő heti 9 óra. Ügyelni kell arra, hogy a tanítás esti 6 óra után ne terjedjen, az iskola látogatására szükséges időt a gyermek és fiatalok tanoncaok napi munkaidejébe be kell számítani.

Hogyan akarják az oláhok a magyar és német vendéglősöket kipusztítani?

Arad, 1928. november 8.

Október hó első felében az erdélyi és bánáti vendéglős szövetség Nagyváradon országos kongresszust rendezett. A napirend legtöbb tárgya a magyarországi kartársakat nem igen fogja érdekelni. De úgy gondolom, hogy érdekelni fogja a kartársakat az oláh szesz-törvény tervezet, amelyet az alábbiakban ismertetek. Aki e törvénytervezet elolvassa, az kétségtelen kifogja abból érezni a „balkánizt” és azt a titkos módszert, hogyan lehessen egy egész iparágat szisztematikusan tönkretenni.

A törvényszakasznak minden pontja az italmérési és vendégiparra sérelmes, de a legsérelmesebb tervbe vett intézkedés az lesz, hogy ezentul italmérési engedélyt csak az fog kapni, illetve vehet majd bérbe, — ha a szövetkezetek meg a pópá és a dászkal ebbe beleegyeznek — ki 25 éven felüli, nős, oláhlul írni, olvasni tudó katonaviselt oláh állampolgár. Az eddigi engedélyek mind érvényüket fogják veszíteni. S ebből mi fog következni? Minden magyar és németajkú vendéglős elveszti jogát, újat nem bérelhet és mehet koldulni.

A politizálás nem a szaklap feladata, de egy megjegyzést mégis csak meg-

kellene kockáztatni: Ha az ezeréves Magyarország csak a kiegyezés után ilyen nemzetiségi politikát folytatott volna, úgy Nagymagyarország határait a nemzetiségekből még irtogja sem maradt volna. Revizíós mozgalmakról hallunk — néha. Mikor lesz az a revízió? Nem lesz már késő? A „Fogadó” olvasói olvassák el e törvénytervezet, ha ebből törvény lesz, sem magyar, sem német vendéglős nálunk már nem lesz.

A nagyváradi kongresszuson egy ismertették a szesz-törvény tervezetét, persze a nemzetiségi klauzularól beszélni nem mertünk, és ezt a javaslatot ime itt bemutatom:

1925 május havában tette le V. Bratianu, akkori pénzügyminiszter, a képviselőház asztalára a részletesen megindokolt „Legea beuturilor spirtoase“-t,

ahogy köztudatban röviden nevezzük „szesz-törvény” tervezetét.

Az akkori kormány bukása folytán e Bratianu-féle törvénytervezet nem került tárgyalás alá, ellenben megszületett azóta a Garoflid-féle „szeszitalok gyártását és forgalombahozatalát szabályozó törvény”, melyet az ezt magyarozó ügyvezetett utasítások teljesen kiforgatott és nemcsak a szakmát, hanem magát az állam háztartását is a legnagyobb válságba sodorta, mint ahogy ezt ma már kénytelenek nyíltan bevallani.

Hitelt kell adjunk tehát azon híresztelésnek, hogy még az őszi hónapok folyamán valami változásnak kell történnie, valami törvénnyel vagy rendelettel meg kell változtassák a mai állapotokat. Miután pedig a jelenlegi kormányelnök ezidő szerint pénzügyminiszter is, valószínűnek tartjuk, hogy nem lesz másról szó, mint az 1925. év május havában a képviselőház asztalára már letett törvény megszavaztatásáról, talán: a tapasztalatok után egy némely vonatkozásban minden felet kielégítő jobb és egészségesebb formában.

Egy hasábecikk szűk keretein belül lehetetlen kiterjeszkednem eme szesz-törvénytervezet egész komplexumára.

Az italmérésekre vonatkozólag, mint az indokolásban bőven kifejti, három célt tűzött ki maga elé:

1. Községekben: a keresmák monopolizálását a község kezébe,
2. városokban: az italmérések csökkentését és megváltoztatását, mint ahogy az egyes kategóriák megkívánják,
3. az eladás szabályozását.

Ezek szerint községekben az italmérési jog magáé a község lenne és pedig minden ezer lakos után egy italmérést (valószínű tévedés lesz „lélekszámot”) akar jelezni, mert ilyenformán ezerlakosú falu lehet 3000—4000 lélekszámmal (egy italmérési joggal). A község az italmérési jogokat árverezés útján adja bérbe. A bért egy „speciális komisszió” állapítja meg.

A komisszióban többek közt helyet foglal a pap s az iskolaigazgató is.

Ez a komisszió fogja megállapítani, hogy mily italmérést kap a bérbevevő.

Az így megtartott árverést a megyei prefektus hagyja jóvá a „megyei bizottság” javaslatára.

A megyei bizottságra igen fontos feladat vár, amennyiben ez a bizottság fog a megyében kiadandó összes italmérések kiadásában döntő szóval bírni.

Váci Borkereskedelmi R.-T., Vác

Szent Ferencrendiek borplince bérlete

Aranyéremmel kitüntetve

Telefon: 69.

Postatakarékp. sz. 53225.

Az árverésnél a következők ajánlata veendő figyelembe:

A *mértékletességi (?) egyletek, kulturális intézmények, otthonok, (?) tanácsházak és nemzeti-otthonok, végül a szövetkezetek.* Ha egy falunak több engedélyhez van joga, amennyiben a falunak fele tagja a szövetkezetnek, az *összes engedélyeket a szövetkezetek igényelhetik.*

Ime egy falusi idil.

És mi történik a szerzett jogokkal.

Lépcsőzetesen 3 év alatt le lesz építve minden régi jog és 3 év után meg kell ezeknek szünniük.

Igen természetes, hogy minden közösségben mindig lesz egy társaság, egy egylet, egy szövetkezet, amely reflektálni fog a túlnyomó részben 1-2 koresmára.

A városokba követendő eljárást V. Bratianu a következőképp indokolja:

„Ha bejárjuk a külvárosok utcáit, különösen a fontosabb forgalmú városokét, minden 5-6-ik házban koresma van, de ez még egy középszám. A szegényebb néplakta városrészekben és gyárak közelében ezeknek száma még nagyobb.

A sok koresma szüli az alkalmat, hogy a munkásság részegsége hajló, mert lépten-nyomon koresmákba ütközik és az azokból kiáradó alkoholos levegőszag bevonzza őket.“

Tehát a városokban is le kell szállítani a koresmák és italmérési engedélyek számát.

Vagyis: egy erdélyi 100.000 lakosságot számláló városban, ahol eddig 3-400 italmérő létezik, a koresmák száma csak 100 lehet. Három év alatt két-vagy háromszáz koresmát le kell építeni.

Kávéházban csak kávé, teát és ezekbe szükséges konyakot vagy rumot lehet lesz eladni. Bort és sört nem árulhat, csak abban az esetben, ha konyhát is tart, illetve élelmiszert is árul, csak az *étkezés ideje alatt*, ez esetben azonban már nem lesz kávéház, hanem vendéglő vagy koresma (a vendéglői vagy koresmai nyitás és zárórak lesznek irányadók).

Vendéglők, kifőzőhelyiségek, kántinok az étkezés ideje alatt adhatnak el bort és sört és amint ilyen mellékes cikket egy-egy pohárka tuicat, konyakot, vagy likórt. Természetesen, ha erre külön engedélye van.

Ha ettől eltérően gyakorolja engedélyét, koresmának lesz minősítve.

Teázóhelyek, melyek csak tejet, kávé, tejesneműt és teát árusíthatnak és teába szükséges rumot vagy konyakot.

Cukrászdák belfogyasztásnál adhatnak el konyakot, likórt vagy speciális borokat (úgy látszik rumosteát nem).

Szállodák tarthatnak „buffet“-et, melyből csak szállóvendégek részére és csak a vendég szobájában kiszolgálva adhatnak kávéhoz vagy teához egy-egy pohárka rumot vagy konyakot.

Ha másként gyakorolja ezen engedélyt, mint vendéglős vagy koresmáros lesz tekintendő.

Fűszerkereskedők zárt palackokban való eladásra kihordás céljából kétféle engedélyt fognak kapni. A) Melynek alapján mindenféle szeszestalt árusíthatnak, B) amelynek alapján csak bort és sört fognak zárt palackokban eladhatni.

Koresmák és bodegák, hol vegyesen, árulhatnak mindenféle italokat bel- és külfogyasztásra is.

Lesznek italmérési engedélyek, melyek korlátlan időre és melyek 5 vagy 10 évre fognak szólani.

Nők engedélyt nem kaphatnak, kivéve ha fiugyermeke van, ennek nagykorúságáig örökölheti elhalt férjétől az engedélyt, de köteles férfi üzletvezetőt tartani.

Engedélyt csak 25 éven felüli egészséges, nős, románul írni, olvasni tudó, katonaviselt román állampolgár (férfi) kaphat.

A tervezet szerint a régi engedélyek megszűnnek s a régi engedélytulajdonosoknak új kérsükben mindezen feltételeket igazolniuk kell.

Nincs biztosítva, hogy a megmaradandó engedélyek számát régi tulajdonosok fogják megkapni.

Társulati élet.

Budafok.

A Budafok és Vidéken működő vendéglős ipartársulat választmánya múlt hó 13-án tartotta havi ülését. *Budin* István alelnök a családi ügyei miatt távollevő elnök helyett nyitja meg. Napirend előtt *Petneházy György* szövéttette az egyik budafoki gyár tisztviselőjének az eljárását, amely a vendéglősök és koresmárosok érdekei ellen dolgozik, mert italmérési engedélyek kijáráásával és újabb konkureneciák kitermelésével foglalkozik. Ezen eljárása ellen tiltakozik. Ezt a panaszt nemcsak a maga nevében terjeszti elő, hanem az összes kartársak nevében. Felkéri az elnökséget, hogy megfelelő formában intézkedjék, hogy tiltakozásunkról a gyár igazgatósága is értesüljön. Paekázni nem engedünk magunkkal. *Petneházy* felszólalását több kartárs még kiegészítette adatokkal végül a választmány az elnökséget bízta meg, hogy ezt az ügyet megfelelő formában a kartársak kívánságaiknak megfelelően intézzék el és hogy egyben alkalmat is adjon a szóbanforgó tisztviselőnek, hogy a választmány előtt védekezését adja elő.

Élénk vita fejlődött ki az újabb engedélyek kiadása körül valamint a városi tanács átírata kapasan az italmérési engedélyek létszámának apasztása miatt.

Egy hattagnu sörbizottság választása után az elnök az ülést bezárta.

Szentendre.

A pomázi járás Vendéglős Csoportja december 4-én délután 2 órakor Szentendrén a Husvik féle vendéglőben értekezletet tart, amelyre a tagokat meghívja az elnökség.

Különféle közlemények

Borpiacón

nagyobb kereskedelmi tevékenység ninesen. Ugy külföldi, mint belföldi érdeklődések vannak, de ezek meglehetősen platonikusak, mert a termelők nem hajlandók olesó áron megválni áruiktól, míg a nagykereskedelem 2-2,5 fillért ajánl fokonként. Csak kivételes esetekben urasági tétéleknél emelkedik, míg öborokat 4-4,5 fillérré vásárolnak. Természetesen a jobb minőségeknek az ára ennél jóval magasabb, de ezekből eladás alig történt. Előre láthatólag a jobb minőségnek ára emelkedni fog. A minőség tekintetében sokkal nagyobb a gyenge kvalitás mennyisége, amelyet különösen az alföldi vidékeken raktározni sem tudnak és azoknak megromlásától kell tartani. Ezek a borok legnagyobbbrészt borpárlat készítésére fognak szolgálni

Az Országos Vendéglős Egyesület hivatalos közleményei

Az egyesület hivatalos helyisége: VI. Aradi uca 11 szám alatt van.

Hivatalos órák: minden hétköznapon délelőtt 9-től délután 5 óráig.

Az egyesület minden tagja ingyen kaphat szakipari ügyben felvilágosítást és jogi tanácsot, ha azíránt az egyesület irodájához fordul. Levélbeli megkereséseknél válaszbelégy csatolandó.

Felkérjük a vidéki kartársakat, hogy az Országos Vendéglős Egyesületbe való belépésüket jelentsék be. -- Beíratási díj 5 pengő, évi tagdíj 6 pengő. Vidéki ipartársulatok es más szervezethez tartozó tagok, amennyiben azok az egyesületbe testületleg beléptek, külön tagsági díjat nem fizetnek.

Az elnökség.

Vásárlásnál a kartársak saját érdekükben hivatkozzanak a FOGADÓRA!

Korányi és Fröhlich redőnygyár

• BUDAPEST, KISKALUDY • U. 5/7 •
TELEFON: J. 323-76.

**NAPELLENZŐ SZERKEZETEK ÉS PONYVA-
SÁTRAK A LEGMODERNEBB KIVITELBEN!**

ARAJÁNLATOKKAL, RAJZOKKAL ÉS TERVEKKEL DIFALANVI SZOLGÁLTATUNK!

és mint jelentik nekünk, ilyen célokra már is nagyobb mennyiségek vásároltattak. A gyengébb borok oly alacsony áron kerülnek piacra, hogy főleg kiszagdák e fél folyamán inkább elfogyasztják, minthogy piacra dobják termésüket. A gyenge uborokból hatalmas fogyasztás indult meg, ami arra enged következtetni, hogy a tavasz felé a ma mutatkozó nagy készletek erősen megeszappannak. Zalamegyéből állítólag a Nova-borokat 8 filléres áron Fiume és Trieszt felé pár-lés célokra vásárolják. **Dömsödön** 8 és fél fokos borok kis tételben 35 fillérért keltek el, 9 fokos borok 38 fillérért, s 10 fokos borok 40 fillérért. — Csengődön közepes kereslet és gyenge kínálat mellett eladott 48 Hl. 11 fokos óbor 56 fillérért és 140 hl. 10 fokos ubor 42 fillérért.

A szeszüzletben

e héten a forgalom főleg finomított és denaturálási szeszben volt élénk és a többi kategóriájú szeszekben is kielégítő volt az üzletmenet. A detailforgalomban a forgalom változatlan árak mellett élénk volt.

Gyümölespálinkafélékben

a forgalom e héten is élénk volt és állandó vételkedv mellett új törköly 4 pengőig, új szilvórium (nyári szilvából) 4.80—5 pengőig, kék szilvából 6—6.20 pengőig, ó áru 6 pengőig kelt el minőség szerint ab termelő állomás 2%-os forgalmi adó 10.000 literfokonként.

Újvívi üdvözlések.

T. kartársaink figyelmét felhívjuk arra, hogy a szokásos újvívi üdvözléteket január 1-én megjelenő lapszámunkban közölni fogjuk. Az újvívi üdvözlét *egyszerű*, kollektív formájú beiktatása 5 pengő, nagyobb és különálló újvívi üdvözlések a közlemények nagysága szerint 6—12 pengő, cégeknek 12 pengő. Csak azok az üdvözlések jelenhetnek meg lapunk január elsejei számában, amelyeknek közlési díja legkésőbb december hó 27-éig kiadóhivatallunkba be kell érkeznie.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületében

megalakult adóközössége most adta ki a második negyedévi működéséről a jelentését. A jelentésben Ballai titkár beszámol külföldi adatgyűjtéséről és érdekes adatokat közöl iparunk külföldi adózásáról. Közli, hogy a minisztérium lehetővé tette, hogy az adóközösségbe egy új pótesoportot is létesit-

senek. E pótesoport november 1-én 163 taggal meg is alakult. Az adóközösség pénzügyi kimutatásából pedig a következő adatokat közölünk: F. é. november 14-éig befolyt adóátalány 301.958.26 P. az adminisztrációs kiadás és adóbefizetés után maradt egyenlegként 35.687.30 P. Az egyenleg összegére az a megjegyzésünk volna, hogy helyes, ha az adóközösség bizonyos és előre nem látható veszteségek biztosítására valamit tartalékol, de hibának tartanók, ha ily nagy összeget közel 36 ezer pengőt, ami körülbelül 15%-a a fényüzési és forgalmi adónak mint az állampénztárba befizettek, vissza tartanak illetve tartalékolnak. Úgy gondoljuk tartalékolásra legfeljebb 10% elég.

Házasság.

Horváth Ferenc újpesti vendéglős Horváth Lajos ottani vendéglős fia Csongrádon október hó 26-án ot-tárhoz vezette *Stegmeier* Béla szállodás *Micike* leányát.

Szegedi édes nemes rózsapaprika-szükségeletét **Horváth Ferenc** paprika-termelőnél, **Szeged**, rendelje meg. — (Volt Szegedi Hagenmacher-vendéglős, most Dreher nagyvendéglős).

Iparüzem-e a lacikonyha?

Az egyik iparhatóság megkeresésére megállapította a szegedi kamara, hogy a fennálló gyakorlat értelmében az u. n. lacikonyha fogalma alá az ételfőzésnek az a neme sorolandó, melynek a főzés időleges konyhában, akár nyílt piacon, akár sátor vagy bódé alatt történik. Azok a lacikonyhartatók, akik a nyílt piacon nap-nap után rendszeresen hurkát főznek, vagy peesenyt sütnék, mint kifőzők, rendes iparigazolványt kötelesek váltani. Azok foglalkozása ellenben, akik csupán alkalmasszerűleg országos vagy hetivásárokon főznek és sütnék, egyébként pedig más főkeresettel bírnak, nem ipari, hanem népies jellegűnek tekintendő s ilyen egyének iparigazolvány váltására nem szoríthatók. A 20889/1901. KM. rendelet ugyanis a lacikonyhások foglalkozását az iptartörvény hatálya alól kivette.

Kartársak!

Ne mérjetez Zwack Unicumja gyanánt más italt! Ne töltsétek bele Zwack Unicumos üvegebe más cégtől való keserűt. Ha vendégtek Unicumot kér, ne poharazzatok neki mást, csakis a valódi Zwack-féle Unicum gyomor-erősítő likórt.

Sőr hírek.

Egy szegedi lapban olvassuk ezeket a sorokat: „Már a sörkereskedők is panaszkodnak. A vendéglősök már évek óta panaszkodnak, hogy létük és életük a sörgyártól függ. Most követik őket a sörnagykereskedők, akik szervezetet létesítenek, hogy eredményesebben védekezzenek egy a sörgyárak, mint a vendéglősök (!) ellen. Különösen amiatt panaszkodnak, hogy a sörgyárak a sörkereskedők megkerülésével kezdik kiszolgálni a vendéglősöket.”

Sörkoncentráció.

Tárgyalások vannak folyamatban a kolozsvári piacon az egyes sörgyárak *depotjai* között a lerakat, kezelés, adjusztálás és szétosztás centralizálására a költségek és kiadások apasz-tása és a vendéglős és fogyasztó közönség kényelme végett. A terv megvalósulása esetén a vendéglősszakmának csak előnyére szolgálhat. A hazai vidéki vendéglősök is azt kívánják, hogyha a sörgyárak kartellban vannak, ne tartsanak fenn egy helyen 3—4 lerakatot és azokkal a költségekkel ne drágítsák a sört.

Vendéglői

és kávéházi berendezések.

Asztalok, székek, billiárdok, evő-eszközök, alpakka és chinaezüst árúk új és használt állapotban. Kuglibábuk és Lignum Sanctum golyók.

Porcellán és üvegaru.

Árjegyzék és költségvetés díjtalan.

Vétel és eladás.

Fried Zsigmond és Fia

Budapest, Király ucca 39.

Erélyes szavak, de van benne igazság is!

Egy vidéki iparoslapban olvassuk, hogy *Lenti* (Zalamegye) községben ülést tartott a három járásból alakult Karkamenti Vendéglősök és Koresmárosok Ipartársulata. Az ülés megnyitása és az új titkár megválasztása után azt írja a fentebb említett lap:

„Megütközéssel konstatálták a gyűlésen, hogy éppen azok, akik bajaikban fűhöz fához kapkodtak és igénybe vették az elnök és az alakulat segítségét, „most nem értek rá” eljönni. Ezek máskor más segítség után nézhetnek. Főlszólítja a vezetőség a kartársakat, nyilatkozzanak aziránt, vajjon megmaradnak-e becsülettel a tagok között, mert kétszínűekre nincs szükség. Azt meg már tisztesség hozza magával, hogy aki lapunkat igénybe vette azért fizessen is meg. Ha nem tetszik a tagság, a lapot sem fogjuk rá erőszakolni, de mielőtt kimegy valaki a vendéglőből, intézze el a számláját. Ez a vendéglős becsület.”

Hát az alapszabályok nem azt tartalmazzák, hogy a tagság három évre kötelező?

Vidéki vendéglői üzeink legfőbb gondja a világítás.

Mindenki előtt ismeretes, hogy télen mikor 4 óraker már beköszönt az este, vendégeink a pislákoló petróleum lámpa vörös világítása mellett nem szívesen időznek. Ezzel szemben a fényesen kivilágított helyiség, még az ott hon ülo polgárt is vonzza, barátságossá, kellemessé teszi helyiségünket s derűs vendégeink hangulatát. I. t. olvasóimnak vélek szolgálatot tenni, amikor felhívom figyelmüket a Standard és Phobus petróleum-gáz asztali és ivlámpákra, melyek 300—1000 gyertyafényű gyönyörű nappali világítást nyújtanak, abszolút üzembiztosak kezelésük egyszerű, s ölesőbb világítás a közönséges petróleum lámpánál, mivel óránként cca 2 fillérbe kerül. Nagyon el van terjedve, számos referenciákkal igazolja kiválóságát, kapható a vezérképveletnél Ardó József cégnél, Budapest, VI., Vilmos császár út 43. magyaránnyú fizetési könnyítésekkel!

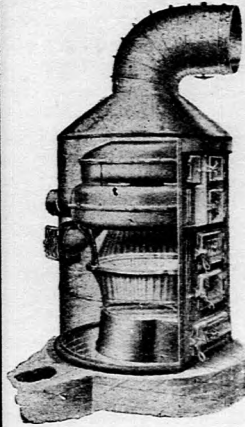
A bécsi Hauswirth vendéglős és a magyar konyha titka.

A mult lapszámunkban megírtuk az nem kollegiális eljárást amit egy budapesti nagyvendéglős követett el egy bécsi kartárral szemben. Arról értesültünk, hogy lapunknak ezen számát valaki elküldte Hauswirthnak Bécsbe, hogy lássa, a többi pesti kartársak egyelőre a szaklap után megtagadják a szolidaritást azzal a szaktárral, akinek az ürüörkölt készítmódja konyhai titkot képez. Mult sorainkban kimaradt még Hauswirthnak az az ajánlata is, hogy bécsi üzletében a legnagyobb készséggel minden helyiségében ellenszolgálatkép kifogja függesztetni pesti kollegájának reklámtábláit.

Paschka és Társa — Heim H. Fűtési és Vasipari Részvénytársaság

Budapest, V., Mária Valéria ucca 10. szám.
Telefon: Automata 820—41.

Gyár: X., Fűzér ucca 35. szám.
Telefon: József 358—38.

Amerikai
„ETNA”
és eredeti
„HEIM-MEIDINGER”
rendszerű központi ventilációs frisslevegő fűtőberendezések.

Kávéházak részére a legideálisabb leghygienikusabb és leggazdaságosabb típusú ponti fűtőberendezés. Örökösen 2—3-szoros légszere. — Nagy tüzelőanyagmegtakarítás.

Azonkívül

eredeti Heim „Meidinger”, „Helios” és „Redivius” folytonegő kályhák

Egy kis válasz.

A Székesfehérváron megjelenő „Ipar” című lap azt írja, hogy a „Fogadó” újság talán hálából azért, mert *vezérszónokának* országos kongresszusunkon (?) szenvedett esufos kudarcát kíméletből elhallgattak ismét a szokott rosszmájú elfogultsággal referál. Válaszunk: Mi semmiféle „hálával” az Iparnak nem tartozunk és „kíméletlen elhallgatásért” sem mi, sem más fel nem kérte. Nekünk vezérszónokunk a szövetség közgyűlésén — a meghívó is csak erre szolt és nem a kongresszusra — nem volt, mert ha lett volna, ugy a vidéki kivánságok egynémelyikénél az általunk kioktatott vezérszónok igen hatásosan szónokolhatott volna. S mivel nekünk nincs vezérszónokunk, azt esufos kudarc nem érhetne. Ha az Ipar megírja, kit gondol vezérszónoknak akkor az illető majd válaszol neki. Tudósításunk tárgyilagosa volt és *eredeti*, mert mi a fontos ipari eseményeknél nem a kényomatosaiból merítjük a közlendőket. Megírhatjuk, hogy ami a vidéki vendéglősök és koresmárosok kivánságát illeti, abban a gyűjteményben ami jó volt nem volt eredeti, ami pedig eredeti volt az nem volt jó. S mivel mi a kulisszák mögé is látunk, megírhatjuk, a jövőben előzetes cenzura és aprobálás után lehet csak előadósodni. (f.)

Fentartható-e a tulajdonjog fogyasztásra szánt áruknál?

A kereskedelmi életben állandóan vitás az a kérdés, hogy az eladó a vételárnak egészben, vagy részben való hitelezése mellett eladott árukra minden

esetben fentarthatja-e a tulajdonjogát a vételár kiegyenlítéséig. A bíróságok is ellentétes állásponton vannak abban, hogy a kétségtelenül elfogyasztására, elhasználására szolgáló áruk (ruházati, háztartási stb.) tekintetében lehetséges-e a tulajdonjog fenntartása, vagy pedig ennek csak oly áruknál van helye, amelyek állandó, hosszabb használatra vannak szánva (gépek, butorok, hangszerek stb.). Még inkább vitás az a kérdés, hogy olyan vevővel szemben, aki nyilvánvalóan továbbeladás céljára vesz meg valamely árut, az eladó fentarthatja-e a tulajdonjogot? Ezt a kérdést a minap a Kuria akként döntötte el egy konkrét ügyben, hogy az eladott árukra tulajdonjog fenntartásának akkor is helye van, ha a vevő az árut továbbeladás céljából vette meg. A Kuria által elbírált per során megállapított tényállás szerint a szerződő felek a megrendelés alkalmával megegyeztek abban, hogy az alperesi részvénytársaságnak eladott áruk tulajdonjoga mindaddig a felperest illeti meg, amíg azok vételára nincs kifizetve. Az alperes nem tiltott, mire az eladó részvénytársaság az áruk visszaadása iránt pert indít.

Utazásra legjobb a

Stauffer

dobozos- és blokk-ementáli világárka!

Központ: Répcelak.

M. KIR. UDVARI FÉMÁRUGYÁR

HACKER MÓR

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 36.

(Kötőipar-palota.)

Gyárak: { Wien, IV., Phorusplatz 9.
Wien, XVI., Kirchsletteng. 6.Alpaca, ezüst és chinaezüst gyártmányai
a legjobbak és a legolcsóbbak!

Alapítva: 1878. — Telefon: Automata 822-54.

tott. A Kuria a szóbanforgó ügyben hozott P. VII. 3383.1928. számú ítéletének megokolásában többek között a következőket mondja: „Az a körülmény, hogy az árukat a felperes az alperesi részvénytársaságnak a vételár hitelezése mellett adta el s ez utóbbi azokat kereskedelmi üzletében leendő továbbá az a körülmény, hogy az áruk egy részét a vevő részvénytársaság eladta, nem lehet akadály annak, hogy a felperes a vételár ki nem fizetése folytán az őt megillető tulajdonjog alapján az el nem adott árumennyiséget, vagy az eladott áruknak befolyt vételösszegét az alperestől visszakövetelje.”

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete

Folyó évi december hó 6-9-éig Budapesten, az Országos Tenyészállatvásártelen nemzetközi baromfikiallítást rendez, amelyet ajánlunk igen tisztelt olvasó közönségünk figyelmébe. Baromfikivételünk az elmúlt évben 87 millió pengőre emelkedett, ami világos bizonyítéka annak, hogy a baromfitenyésztéssel igenis érdemes foglalkozni; hogy minő nagyszerű haladást tett ez a termelési ág, azt a kiállítás meg fogja mutatni. Minden tenyésztő vegyen részt ezen a kiállításban. Mutassuk be a magyar fajtaikat is. Galambok és házinyulak is kerülnek bemutatásra, az utóbbiak osztályának rendezése a Házinyúltenyésztők Országos Egyesületével karöltve történik. Sok igen szép díj áll rendelkezésre. A kiállítással kapcsolatban értékes előadások fognak megtartatni. A kiállítás megtekintésére félárú menetdíj-kedvezmény áll rendelkezésre. Igazolványok kaphatók a rendezőség-nél: Budapest, IX., Üllői út 25., I. 10. Egy Máv.-igazolvány ára 1.30 P. Duna-Száva-Adria vasútra 2.— P. Az igazolványok érvényesek december hó 3-11-ig. A rendezőbizottság élén gróf Teleki Józsefné, a bírálóbizottság élén Békessy Jenő miniszteri tanácsos áll.”

Adó részlettörlesztés.

A mai gazdasági viszonyok között sokan kérnek az adóhivataloktól részletfizetési kedvezményt. Az adóhivatalok a részletfizetési engedélyeket rendszerint meg is adják. Tudnunk kell azt, hogy aki részletfizetési engedélyt kér, az eleget tesz, nem szabadul attól, hogy biztosítási foglalatokat ne rendezzenek nála. Ha az adózóműviteli osztály ilyen biztosítási foglalatot rendez, ehhez joga van, azonban ilyen esetben behajtási illetéket nem számít fel.

Íttas egyéneknek tilos az ital kiszolgálása.

A budapesti főkapitány a következő napiparancsot adta ki: „A budapesti honvéd városparancsnokság arról értesít, hogy az utóbbi időben legénységi állományába tartozó katonai egyének olyan nagy mértékben leittasodtak, hogy az illetők másnap déli tizenegy óráig kihallgathatók nem voltak. A városparancsnokság ezeknek az okát abban látja, hogy a vendéglősök és kocsmárosok korlátlan mennyiségben és olyan egyéneknek is kiszolgáltattak szeszest italt, akiken az itasság jelző kétségtelenül látható. Ennek megakadályozása céljából felhívom a rendőrség főparancsnokát és a tisztakar tagjait, utasítsák az őrszemélyzetet, hogy a szeszest italoknak ittas egyéneknek való kiszolgáltatását fokozottabb mértékben ellenőrizzék és amennyiben az utcán, vagy valamelyik italmérési helyiségben ittas katonai egyént talál, erről a városparancsnokság ügyeletes tisztjét telefonon haladéktalanul értesítsék. További ital kiszolgáltatását pedig akadályozzák meg és az italmérési engedély tulajdonosa ellen a feljelentést haladéktalanul tegyék meg”. Ugyancsak utasítja a rendőrfőkapitány a rendőri büntető bírakat, hogy az ilyen természetű kihágási ügyeket soron kívül tárgyalják le és a kihágás elkövetőjével szemben a törvény teljes szigorával járjanak el.

Száraz jég.

Amerikai találmány, nem egyéb, mint fagyasztott szénsav. A jéggel szemben oly sok előnye van, hogy Amerikában sok helyen kiszorítja a jeget a mindennapi használatból, noha jóval drágább, mert az előállítási költségei nagyobbak. Először is a száraz jég sokkal hidegebb, mint a fagyott víz. Másik ennél még nagyobb előnye, hogy nagyon lassan olvad, ennél fogva sokkal tovább tart, mint a jég. Olvadása olyan kismértékű, hogy papírosba esomagolva is haj nélkül szállítható. Amerikában ma már a postán mindennapi szállítmány a papírosba csomagolt száraz jég. Nagyon jól bevált hűtési és konzerválási használatán kívül robbantásra is. Fémhüvelybe szorosan elzárva, hirtelen hőemelkedésre gázzá változik s a gyors kiterjedés 10-12-szer nagyobb hatást idéz elő, mint a dinamit. A száraz jég Európában is figyelmet keltett, de eddig egyedül Franciaország vezette be gyártását. Az előállítás költségeit legújabbban annyira sikerült mérsékelni, hogy most már Németország is komolyan tervbe vette a száraz jéggyár alapítását s így valószínű, hogy nem sokára a magyar közönség is megismerkedhet vele.

A vendéglők alkalmi fióközletének engedélyezése.

Ha valamely vendéglős, valamely kirándulóhelyen, vagy sporttelepen bizonyos alkalmakkor vendéglősipart szándékozik gyakorolni, az úgy az 1922. XII. t. c. 50. §-a alapján bírálandó fióközlet helyén állandóan üzletberendezést tart, ha tehát az ottani üzlet gyakorlásához szükséges eszközeit állandóan az illető telepen tartja, akkor ez a mellék üzlethely fióközlethelyiségnek tekintendő és ahhoz új iparendélyt kell kérni. Hogyha azonban ott állandó üzletberendezést nem tart, hanem csak egyes alkalmakra szállítja oda a szükséges eszközöket, akkor a pénzügyi hatóságok italmérési engedélytől külön iparendélyt tőle megkövetelni nem szükséges. (Bp. Ker. és Ipark. 25.988-1927.)

Ki az, aki a Magyar Hétet kigondolta?

Az első Magyar Hét lezajlása után felmerül az a kérdés, hogy ki az, aki a Magyar Hétet kigondolta.

A kérdésre a feleletet a következők adják meg:

„Az Üzlet nevű szaklap hasábjain 1911. február 15-én „Magyar Hét” címmel hosszabb cikket írt a lapnak szerkesztője dr. Radványi László, mely többek között a következőket mondja: Az iparpártolás érdekében sok minden történik nálunk, s ha az eredmény nem elégíti ki a hazai ipar minden barátját, úgy ez csak egy okkal több arra nézve, hogy újabb és újabb eszközöket kell megragadnunk ezen nemese cél érdekében.”

„Szükség volna az évnél valamelyik szakaszában országsszerte egy hetet szentelni az iparpártolás mozgalmának olyformán, hogy ezen a héten kereskedőink kirakataikba csak magyar árut helyeznének, s a reklámnak minden egyéb fajtája is felhasználhatnák e héten a magyar iparpártolás érdekében.”

„Vegyük kezükbe — így végződött a 17 évvel ezelőtt írt cikk — érdekképviseleteink vállalva ezt az ügyet, s igyekezzünk az iparpártolási mozgalmat mielőbb egy újabb intézménnyel, a Magyar Hét intézményével gazdagítani.”

A cikknek nem volt kellő visszhangja, viszont a háború után a svájciak megkezdtek évről-évre egy-egy Svájci Hét rendezését, a múlt évben az Osztrákok Osztrák Hétet rendeztek, s más országokban is meghonosodott a hazai ipar kollektív propagandája az év egy bizonyos hetében.

Tavaly november 15-én azután dr. Ferenci Izso h. államtitkár a Magyar Közgazdasági Társaságban kereskedelmi mérlegni passzivitásáról tar-

A „Fogadó”-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

**Tudnivaló az ipartársulati tagok ré-
vére.** Az ipartársulat hivatalos helyi-
sége VI. Aradi uca 11. sz. IV. emelet.
4. ajtószám alatt van.

Hivatalos órák: 9—5-ig.

Telefon: Lipót 912—58.

**Az ipartársulat ügyésze dr. Stéger
Béla ügyvéd, a hozzáfutó tagoknak
naponta 4—6-ig díjmentesen jogi ta-
nácsal szolgál. Iroda: IX., Ferenc
körút 37. Telefon: J. 379—88.**

**Az ipartársulat irodájában minden
tag ipari, szakmabeli, valamint adó-
ügyben díjmentesen kap felvilágosi-
tást.**

A keresetiadó-kivetési előmunkálatok

A székesfővárosi m. kir. pénzügy-
igazgatóság 169.669/V. a. 1928. szám
alatt a fővárosban székelt összes ipari
és kereskedelmi érdekképviseletekhez a
következő leiratot küldte:

A kereseti adóra vonatkozó rendel-
kezések, a K. H. Ö. 29. §-a szerint a m.
kir. adóhivatal, Budapesten a m. kir.
kerületi adófelügyelőség, a helyes és
arányos adóztatás érdekében az érdekképviseleti szervektől a különböző foglalkozási ágak jövedelmezőségére és egyesek kereseti viszonyaira véleményt, illetőleg felvilágosítást kér.

Mint ahogy Budapest székesfővárosában általános kereseti adó szempontjából az egyes adófelügyelőségi kerületeknél az adóztatás körül jelentkező aránytalanságok csak úgy szüntethetők meg, ha ezen vélemény, illetve felvilágosítás az egész főváros területén működő általános kereseti adó alanyokra nézve egységes alapelvet szem előtt tartása mellett ugyanazon érdekképviseleti szerv meghallgatásával fog kieszakóztatni a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján az 1929. évi adóztatás alkalmával az érdekképviseletek véleményének adófelügyelőségi kerületekből való beszerzését mellőzni fogja, ellenben a t. címet kéri fel arra, hogy véleményét az alábbiak figyelembevételével ezen kir. pénzügyigazgatóságnál lehető sűrűsően, de legkésőbb f. é. december 15-ig közölni szíveskedjék.

A munkálatok gyakorlati keresztülvitele céljából az egyes érdekképviseletek a szükséghez képest kimutatási űrlapot kaptak, hogy a szakmai adózók osztályozásánál milyen kérdésekre válaszoljanak. A pénzügyigazgatóság egyben az érdekképviseleteknek rendelkezésre bocsátotta az 1928. évi kereseti adó lajstromokból szakmánként elkülönített névjegyzékét tájékoztatás céljából. Továbbá részletes útmutatás-

sal szolgál e munkálatok végrehajtására.

E felhívás alapján az összes érdekképviseletek az arányosító munkálatokat megkezdték, természetesen a Budapesti Korcsmárosok Ipartársulata is. A fővárosi korcsmárosiparosokat kerületenként az ipartársulat vezetősége meghívó útján az ügyész irodájába bekérte, hogy e munkálatoknál közvetlenül adatokat kapjon az adóalanyoktól.

A vidéki ipartársulatok, szakosztályok és szakcsoportok érdekében szükségesnek láttuk a fővárosi pénzügyigazgatóság fenti felhívását leközelíteni.

Képesítés utólagos igazolása.

Az engedélyhez kötött vendéglősipart az 1920. évi szeptember hó 18-án kelt 53.021—1920. KM. sz. rendeletsorolta a képesítéshez kötött iparok közé, s ezt a rendelkezést az 1922. évi XII. te. 14. §-ának 1. f. sz. fenntartotta azzal, hogy a 78.000—1923. KM. sz. rendelet 37. §-a szerint a vendéglősipar a könnyebben elsajátítható iparok közé tartozik. Minthogy pedig az 53.199—1925. KM. sz. rendelet értelmében azok, akik valamely képesítéshez kötött ipar gyakorlására az 1884. évi XVII. te-ben előírt képesítést az 1922. évi te. életbe lépése — 1923. november 1-e előtt vagy ettől az időponttól számított egy év alatt tanult iparuknak önálló gyakorlására iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt nem kértek: az 1922. évi XII. te-ben előírt szakképzettséget tartoznak igazolni és pedig, ha az 1884. XVII. te. alapján kötött tanviszony befejezték, más szóval, ha tanoncok voltak és felszabadultak, ezt a ténnyt és ezenfelül a könnyebben elsajátítható iparokban 2 évi, a nehezebben elsajátítható iparokban 2 és fél évi szakbavágó gyakorlatot, ha pedig tanoncok nem voltak, az 1922. évi XII. te. 18. §-ának utolsó bekezdésében megállapított 2+2+2=6, a nehezebben elsajátítható iparokban pedig 2+2+2 és fél=6 és félévi szakbavágó gyakorlat kötelesek igazolni: folyamodó A. J. dunaföldvári lakos vendéglői iparengedélyt bemutatott okmányai alapján nem nyerhet, mert azt, hogy a vendéglői iparban tanonc volt, nem igazolja s a bizonyítványokkal igazolt szakbavágó munkája a tanoneidő hiánya eseteire előírt hat évi szakbavágó gyakorlati időt nem éri el. Másként pedig az iparengedélyt ki nem adható. (Pécsi Ker. és Iparkamara).

A katonatiszti étkezőben végzett pincéri szolgálat

képesítés megállapításakor figyelembe vehető. A katonatiszti étkezőkben végzett szakbavágó munkának képe-

sítés szempontjából való tekintetbevétele az 1922. évi XII. te. 28 §-a kötelezően előírja és a tisztai étkezőben rendszeresen végzett pincéri szolgálat szakmunka jellege kétségbe nem vonható — így döntött 2844 szám alatt a Soproni Kereskedelmi és Iparkamara.

Vettük a következő panaszos levelet:

Tekintetes Szerkesztőség! Mult hó 19-én esti fél tíz óra felé *Novotny Béla* nevű ur bejött a VIII. Kölesey ucai üzletembe. Kisérétéhez tartozott cca 6 személy, — akik meglopó stratégiái tudással üzletemben elhelyezkedtek. *Novotny Béla* ahelyett, hogy mint vendég a korcsmaüzletben italt kért volna, férjemre támadt „hogy miért jöttél a nyakamra (peru hangon!) és milyen joga adsz 16 fillérért pálinkát?” Ezután elkezdett ott veszekedni, amire ürügyül szolgált egy bejövő vendég, aki italt rendelt s kire *Novotny Béla* székkel rá támadt: „Te is vendég vagy?” E csatakiáltás után a székkel az illető vendégre sújtott, úgy hogy az vértől elborulva a Rókus kórházban sérüléseiről láttelelet vétetett fel és bántalmazása miatt a bírósághoz fordult. De nemcsak ily módon randalirozott *Novotny Béla* üzletemben, hanem alólírottoz fordulva, aki már 62 éves vagyok és *mintegy 42 éve önálló üzletasszony és adófizető, leközpött és a legocosmányabb szavakkal illetett, amit hirlapban reprodukálni nem lehet és még külön azzal a súlyosan sértő kifejezéssel aposztrofált „Te vén ....“*

A nagy zajra és lármára üzletembe bejött egy rendőr és e botrányos jelenetnek véget vetett, a botrányozókat leigazoltatta és akkor *Novotny Béla* a személyi adat bemondásánál a rendőrnek bemondotta, hogy foglalkozása vendéglős (?) — miután tudomás szerint *Novotny Béla* egy mellékutcában levő kis korcsmában csak csaposlegény, s mivel mint értesültem, már más helyeken is ilyen botrányosan viselkedett, szükségesnek tartom a nyilvánosság útján kartársaim figyelmét felhívni, hogy már eleve módját találják ilyen botrányok elkerülésére végett.

A nálam lefolyt csunya, botrányos és minősíthetetlen viselkedés miatt *Novotny Béla* ellen a rendőrségnél botrányozás, a büntető bíróságnál pedig testisértés és durva becsületsértés miatt az eljárás folyik.

Földváry Mátýásné.

A szerkesztésért felelős:

Pösch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 43.
(Havas Ödön).

Borszűrők gyártása és javítása

Frank és Berger Budapest

VIII., Baross ucca 91

Telefon: József 374-05

K:43735-1928.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

NYIREGYPALOTA város tanácsa zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet a Sóstó fürdőtelepi vendéglői és szállodai üzemeknek 1929. évi április hó 16. napjától 1934. évi december hó 31. napjáig terjedő időtartamra leendő újabb bérbeadására. A vendéglői és szállodai üzemait a város együttesen egy bérlőnek adja bérbé, a két üzemre azonban külön-külön jelölendő meg a felajánlott bérösszeg.

Az ajánlati feltételek Szentpétery Endre pénzügyi tanácsnoknál megtekinthetők és darabonként 5 pengő kiállítás költsége ellenében beszerezhetők. Az ajánlat benyújtója megelőzőleg 1000 pengő bántarékot tartozik a város házi pénztárába befizetni, amelyet az ajánlat elfogadása esetében legkésőbb a bérlési szerződés megkötéséig egy félevesi bérösszegnek megfelelő biztosítékra kell kiegészíteni.

Az ajánlatok a versenytárgyalási feltételek tanúk előtti aláírása és a bér összegére vonatkozó rovatok kitöltése után a bántarék befizetését igazoló házi pénztári elismervénnyel együtt lepecsételt borítékba helyezve, legkésőbb folyó évi december hó 20. napjának déli 12 órájáig Szentpétery Endre pénzügyi tanácsnoknak adandók át, amikor azok azonnal fel lesznek bontva, a felbontásnál az ajánlatok benyújtói jelen lehetnek. Később beérkezett, vagy táviratilag feladott ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok benyújtói mindaddig kötelezettségben maradnak, amíg a város az elfogadás tekintetében nem nyilatkozik és őket az ajánlati feltételek aláírása szerződés erejével kötelezi. A város fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok egyikét sem fogadva el, új versenytárgyalást tartasson.

Nyiregyháza, 1928. évi november hó 19. napján.

A városi tanács.

A pestszentlőrinci állami lakótelepen levő egyedüli vendéglő házvétel miatt eladó.

Hosszú szerződés.

Olcsó házbér.

Biztos egzisztencia.

Salgó Testvérek

Borkereskedelmi Részvénytársaság

likőr-, rum- és cognacgyár, pálinkafőzdek

Budapest-Kőbánya

Központi irodák, borpincek és gyártelep: X., Korponai ucca 16-18. szám

Állandó nagy készletek saját termésű és szüretelésű ó és új fajtáborokban

Elismert világmárka és szabadalom

»BERKEL« mérleg és sonkavágógép

Sok millió mérleg és sonkavágógép van már forgalomban. Számos, a világ minden részéről származó négy díjjal és aranyéremmel kitüntetve.

»BERKEL« mérleg és sonkavágógép Részvénytársaság, Budapest, VI., Teréz körút 3.

Telefon: Teréz 154-00, Lipót 901-79.

Távirati cím: L. EKEB.

Postatelekárékpénztári csekk számla: 52368.

Kívánatra ingyen kimerítő, illusztrált prospektust és a gépeket díjmentesen és kötelezettség nélkül bemutatjuk.

Marschall vad- és baromfikereskedés

(volt Aranyossy András)

Főüzlet: Hunyadi tér 4. szám. (Csarnoképület) — Telefon: Automata 204-56.

Fióközlét: Fővám tér 6. (Községi üzemmel szemben) T.: A. 876-92. Ö. Agner Lnc

Vidéki rendelés még aznap szállítatik.

Bérbeadó Hévízfürdőn vagy eladó

Betegség miatt bérbe adnám Ferenczi szállodámat, mely egyike a legelőkelőbb és legforgalmasabb szállodáknak. Mely áll: 19 szoba, 1 nagy étterem 300 személy részére, nagy polgári étterem, 1 bárhelyiség, szép tágas kerthelyiség, nagy udvar, nagy pince és minden néven nevezendő mellék-helyiségek. Saját vízvezeték. Eladás esetén kedvező fizetési feltételeket nyújtok. Bővebbet személyesen megtudható

Ferenczi Lajos

szállodásnál, Hévízfürdő.

Özv. BERKOVITS KÁROLYNÉ

Budapest, VI., Sip ucca 4. sz.

Telefon: J. 425 31.

Hektograph, papírszalvéta, blokk, étlap, fogvájó, billiárdgolyók.

dákók, sakkok és az összes vendéglői és kávéházi kellékek legolcsóbban.

Művészi és modern siremlékek

Valentín Vilmos

sírközüme és kőfaragótelepe

Budapest, X., Újtemetőnél

Telefon: J. 359-65.

Spóregyleti könyvek

cégnomással drbjá 8 fillér. Főkönyv, segédkönyv, bélyegző és az összes hozzávaló írószerek legolcsóbban Bruck Ferenc papírkereskedés és könyvnyomdájában IX., Üllői út 95. Telefon: József 341-48. Mintát kívánatra ingyen.

Nagyobb vidéki városban egy régi jónevű, élénk forgalmú étterem-sör-csarnok eladó.

Bővebb felvilágosítást e lap kiadójában.

Használt és új vendéglői és kávéházi berendezések,

Asztalok, székek, biliárdasztalok, dakók, golyók, sörapparátusok, alpakka evőeszközök és az összes felszerelési tárgyak

legolcsóbb
beszerzési
forrása:

Braun Gyula

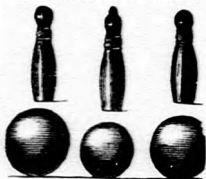
Budapest, VII., Síp uca 14 sz.
Alapított 1895.

FŐSÖR

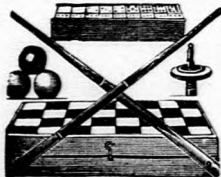
maláta pezsgő

PAITZ JÁNOS

MŰSZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFANTCSONT TEKE,
GOLYÓ GYÁR
BUDAPEST, VII., AKÁCFA UCCA 55.
TELEFON: József 106-29.

Raktáron tartok teljes kávéházi és vendéglői berendezéseket, új és használt állapotban, úgy-szintén veszek kávéházi és vendéglői berendezéseket a legma-gasabb árban.

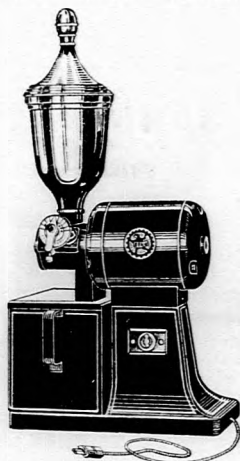
SZENT LUKÁCSFÜRDŐ R.-T. Kristály

ásványvize mindenütt
kapható!

Ügyeljünk az eredeti márkára.
Táviratc.: Kristály, Budapest.

MODERN KÁVÉHÁZ

nem képzelhető el modern gépek nélkül! Oriási anyag és személyzet megtakarítás! A mellékelt ábra szerinti szab. kávéda-ráló nálunk üzembem megtekinthető.

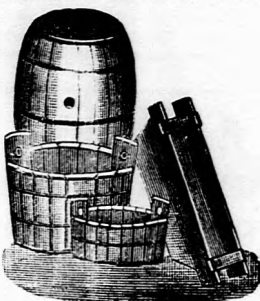

A darálószerkezet elsőrangú, végtelen finom szabályozó szerkezettel ellátott. Allandóan frissen darált kávé.

Mayer Hermann és Hirschler
kávéházi, vendéglői konyhaberendezések
Budapest, VI., Teréz körút 48. szám.

ANGÉR ANTAL ezüstkoszorus kádármester

Budapest, VII., Klauzal-tér 4.

Hordókat és mindennemű kádármun-kákat készítek és javítok helyben és vi-deken. ☎ Telefon hívó: József 426-80

Szent István Sörtersör

Dit-Got habzóborok!

Nádor Casino

féldes.

Cremant Rose

édes.

Dit-Got sec.

száraz.

Áruk palackonkint P 280, forgalmi adó és csomagolással együtt, buda-pesti vasútállomásról.

Dietrich és Gottschlig R. T.

Budapest, X. Füzér ucca 30.

NÖSNER

**EXTRA
Habzóbor**

Telefon: J. 328-21.

Budapest, VIII., Salétrom ucca 3.

BORTÖRVÉNY KIVONAT

kapható a Fogadó kiadó-hivatalában, Aradi u. 11.
Darabja 96 fillér. Vidékre portó fizetendő.

„THONET-MUNDUS“

Egyesült Magyar Hajlított Fabutorgyárek
Részvénytársaság

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 11a.

**Hajlított butorok
szállodák, kávéházak és
vendéglők részére**

Az 1928. évi **Vendéglősök és Korcsmárosok Naptára** röviden tartalmaz minden szükséges szakmai tudnivalót. Vendéglősöknek és korcsmárosoknak nélkülözhetetlen kézikönyve. Különös fontos része a könyv-nek Fuchs Elemér szőlészeti és borászati felügyelő hosszabb közleménye: „Néhány szüksé-ges tudnivaló a borról” és Dr. Szathmáry Arisztid szőlé-szeti és borászati felügyelő: „A borok rendellenes elváltozásai-ról. Borhibák és borbetegségek.”

A könyv ára 3 pengő. Megrendelhető a Fogadó—Magyar Vendéglős kiadó-hivatalában, Bpest, VI., Aradi ucca 11.

Vásárlásnál a kártyáskak saját érdekükben hivatkozzanak a Fogadóra